

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Justitie en Veiligheid
De heer D.M. van Weel
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 28 mei 2026

betreft Vragen over Commissiemededeling - ProtectEU: Agenda om terrorisme te voorkomen en te bestrijden,
COM(2026)101

ons kenmerk 181127

Geachte heer Van Weel,

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van de Commissiemededeling ProtectEU: Agenda om terrorisme te voorkomen en te bestrijden van 26 februari 2026.¹ De leden van de fracties van de **BBB** en **PVV** hebben naar aanleiding van dit verslag nog een aantal vragen en opmerkingen die zij aan u willen voorleggen. De fractieleden van **JA21** sluiten zich aan bij de gestelde vragen door de fractieleden van de BBB.

Vragen en opmerkingen van de fractie van de BBB

In het BNC-fiche schrijft u over preventie van online radicalisering, waarbij jongeren als kwetsbare groep worden genoemd.² De fractieleden van de BBB vragen of u van mening bent dat TikTok, een social medium dat eigendom is van een Chinees bedrijf, bijdraagt aan radicalisering van de Nederlandse bevolking, vooral de Nederlandse jeugd. Welke andere social media veroorzaken een groot deel van de radicalisering van de Nederlandse jeugd? Kunt u hier voldoende maatregelen tegen treffen, ook als zij eigendom zijn van buitenlandse bedrijven, zeker ook als die buiten Nederland en de Europese Unie gevestigd zijn? Als u hierdoor niet voldoende maatregelen kunt treffen, wanneer zou u dan overwegen deze social media in Nederland, of via een gezamenlijk beleid in heel de Europese Unie, ontoegankelijk (onbenaderbaar) te laten maken?

De Europese Commissie overweegt te komen met "een wetsinitiatief om de definitie van online haatmisdrijven te harmoniseren".³ Welke Nederlandse wet(ten) zijn nu tegen online haatmisdrijven gericht? Verwacht u een Europese richtlijn of verordening? (In hoeverre) wilt u accepteren dat de Europese definitie van online haatmisdrijven afwijkt van de huidige Nederlandse definitie?

In het BNC-fiche wordt versterking van het grenstoezicht genoemd.⁴ Hoe wilt u aan de Nederlandse grenzen het toezicht tegen terrorisme versterken? Zijn daar wijzigingen in de Vreemdelingenwet of andere wet(ten) voor nodig?

¹ COM(2026)101.

² BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 2.

³ COM(2026)101, p. 2.

⁴ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 2.

datum 28 mei 2026

ons kenmerk 181127

blad 2

De Europese Commissie onderzoekt de mogelijkheden om het gebruik van passagiersgegevens in de strijd tegen terrorisme en ernstige criminaliteit uit te breiden naar vervoersmodaliteiten over zee en land, "waar tot nu toe alleen passagiersgegevens van luchtvervoerders gebruikt worden".⁵ In het BNC-fiche staat vermeld dat Nederland hier geen nationale wetgeving voor heeft⁶ en dat "(o)p dit moment (...) het kabinet niet voornemens [is] om, vooruitlopend op de Europese ontwikkelingen, hier aanvullende nationale wetgeving voor op te stellen".⁷ Waarom wilt u niet zo snel mogelijk nationale wetgeving introduceren, zodat de kans kleiner wordt dat een terrorist met een ferry, bus of trein ongemerkt Nederland in reist? Daarmee zou toch betrekkelijk snel een significante dreiging kunnen worden verminderd?

Door de aanvallen op Iran is recent ook de dreiging van Iraanse aanslagen in Nederland toegenomen.⁸ Kunt u hier voldoende maatregelen tegen nemen? Of meent u hiertegen extra (financiële) middelen dan wel wijzigingen in wet- en regelgeving nodig te hebben?

U schrijft dat "personen die radicaliseren worden besproken in het multidisciplinaire casuoverleg. Hierin stellen lokale professionals samen een plan van aanpak op".⁹ Kunt u garanderen dat, ook door lokale overheden, semi-overheden en NGO's, in niet-schriftelijke en potentieel informele overleggen zoals deze, geen gegevens worden uitgewisseld zonder dat daarvoor wettelijke toestemming bestaat? Bent u ervan overtuigd dat alleen wordt uitgewisseld wat wel mag? Zo nee, vindt u uitbreiding van wettelijke mogelijkheden wenselijk voor gegevensuitwisseling tussen betrokken organisaties, inclusief decentrale niet-justitiële organisaties?

In het BNC-fiche staat dat dit jaar een nationale evaluatie van de Uitvoeringswet Terroristische Online-Inhoud (TOI) wordt uitgevoerd.¹⁰ Is in de opdracht daarvoor ook expliciet opgenomen dat moet worden onderzocht of wet- en regelgeving voldoet? Bij dergelijke evaluaties wordt dit aspect vaak buitengesloten, aldus de fractieleden van de BBB.

In het BNC-fiche staat dat u in EU-verband een "werkbare definitie van gewelddadige extremistische content" wilt, mede conform de motie van het lid Michon-Derkzen (VVD). Ook wordt de aanpak van 'borderline content' genoemd.¹¹ Wat stelt de vigerende Nederlandse wet- en regelgeving hierover? (In welke opzichten) vindt u deze onvoldoende? Wilt u in dit verband wetswijzigingen gaan voorstellen?

In het BNC-fiche geeft u terecht aan dat Nederland ernaar streeft "zorgvuldig te kunnen (blijven) afwegen of en onder welke voorwaarden uit Nederland afkomstige gegevens in Europese informatiesystemen (waaronder SIS) worden gedeeld met derde landen".¹² Welke voorwaarden worden daar nu aan gesteld? Op basis van welke Nederlandse wet- en regelgeving zijn deze beperkingen gebaseerd? Maakt u bij het delen van gegevens met derde landen onderscheid tussen bevriende, gelijkwaardige rechtsstaten en democratieën, zoals Noorwegen en Canada, en landen die duidelijk geen rechtsstaat en democratie kennen? Vindt u het in het kader van terrorismebestrijding wenselijk, en ziet u mogelijkheden, om toch gegevens uit te wisselen met genoemde gelijkwaardige landen?

⁵ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 2

⁶ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 4.

⁷ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 7.

⁸ BBC, 'US charges Iraqi with plots to target Jews in cities from London to LA', te raadplegen op: www.bbc.com/news/articles/c7v918j6nj0o.

⁹ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 4.

¹⁰ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 5.

¹¹ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 6.

¹² BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 6.

datum 28 mei 2026

ons kenmerk 181127

blad 3

U stelt dat ook aandacht van belang is voor misdrijven tegen de menselijkheid en genocide.¹³ Wat doet u om dit in de Europese Unie onder de aandacht te brengen? Wilt u hier meer tegen doen?

Vragen en opmerkingen van de fractie van de PVV

Juridische basis en bevoegdheidsverdeling

De fractieleden van de PVV stellen vast dat in de mededeling geen expliciete juridische grondslag in het VWEU wordt genoemd. Welke verdragsartikelen (bijvoorbeeld artikelen 83, 87, 88 VWEU) vormen de basis voor de concrete wetgevende initiatieven die in deze agenda worden aangekondigd? Hoe beoordeelt u de toepasbaarheid van die grondslagen per afzonderlijk initiatief?

Deze leden stellen dat terrorismebestrijding zowel raakt aan JBZ-samenwerking (Titel V VWEU) als aan het buitenlands- en veiligheidsbeleid (GBVB). In hoeverre acht u de gekozen structuur juridisch zuiver gegeven de uitsluitende bevoegdheid van de lidstaten op het terrein van nationale veiligheid (artikel 4 lid 2 VEU)?

Subsidiariteit en proportionaliteit

De mededeling kondigt een "*beschermingsverplichting*" aan voor exploitanten van openbare ruimten (sportzalen, muziekhallen, gebedshuizen).¹⁴ Hoe verhoudt dit zich tot het subsidiariteitsbeginsel, gegeven dat de meeste lidstaten al eigen wetgeving hebben? Heeft u bezwaren tegen EU-minimumnormen op dit terrein?

In het BNC-fiche gaat u in op de proportionaliteit.¹⁵ Acht u de voorgestelde maatregelen — inclusief de aangekondigde wetgevingsinitiatieven — in balans met de gesignaleerde dreiging, of zijn er specifieke onderdelen die u als disproportioneel beschouwt?

Terrorismedefinitie en strafbaarstelling

De mededeling signaleert dat "*vervaagde grenzen tussen online- en fysieke operaties*" het moeilijk maken terroristische misdrijven te definiëren.¹⁶ Stel dat de Commissie overweegt de definitie van terrorisme in Richtlijn 2017/541 te verruimen, hoe waarborgt u dan dat dit niet leidt tot een te ruime toepassing die raakt aan fundamentele rechten, zoals de vrijheid van meningsuiting en het recht op demonstratie?

De mededeling noemt "*minder ideologisch gedreven actoren*" als nieuwe uitdaging.¹⁷ Hoe wilt u omgaan met de afbakening tussen terrorisme en ernstige geweldsmisdrijven zonder ideologisch motief?

Online terroristische inhoud (TERREG)

De mededeling verwijst naar de uitvoering van Verordening (EU) 2021/784 (TERREG) voor het verwijderen van online terroristische inhoud. Wat is de stand van uitvoering van TERREG in Nederland, en hoe beoordeelt u de doeltreffendheid van het *one-hour removal order*-systeem?

Gegevensdeling, rechtmatige toegang en encryptie

De mededeling verwijst naar de "*routekaart voor de rechtmatige en doeltreffende toegang tot gegevens (2025)*".¹⁸ Wat is de concrete inhoud van deze routekaart en houdt deze een voorstel in om encryptie te verzwakken ("lawful access to encrypted communications")? Hoe staat u tegenover maatregelen die *end-to-end*-encryptie zouden ondermijnen?

¹³ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 6-7.

¹⁴ COM(2026)101, p. 15.

¹⁵ BNC-fiche bij COM(2026)101, p. 8-9.

¹⁶ COM(2026)101, p. 1.

¹⁷ COM(2026)101, p. 1.

¹⁸ COM(2026)101, p. 20.

datum 28 mei 2026

ons kenmerk 181127

blad 4

De e-Evidence-verordening (2023/1543) treedt in augustus 2026 in werking. Welke implementatie stappen moeten nog worden gezet in Nederland, en hoe wordt omgegaan met verzoeken gericht aan dienstverleners in derde landen?

De mededeling pleit voor Prüm II als instrument voor biometrisch gegevensverkeer.¹⁹ In hoeverre worden de DPIA-vereisten (data protection impact assessments) en de beginselen van doelbinding onder de AVG en de Richtlijn politiegegevens (2016/680) afdoende gewaarborgd bij grensoverschrijdende biometrische uitwisseling?

Migratie-veiligheidsconnectie

De mededeling stelt dat "geavanceerde reisinformatie" (API/PNR) moet worden uitgebreid.²⁰ Welke categorieën reizigers worden hiermee aanvullend bestreken ten opzichte van de huidige PNR-richtlijn (2016/681), en heeft u een positie over de wenselijkheid van verdere uitbreiding van PNR naar andere vervoersmodaliteiten?

Financiering en handhaving

De mededeling noemt een investering van 30 miljoen euro voor de beveiliging van openbare ruimten.²¹ Uit welk EU-fonds of -instrument wordt dit gefinancierd (ISF, Horizon, et cetera), en wat zijn de cofinancieringsverplichtingen voor Nederland?

Wat zijn de totale verwachte financiële implicaties van de gehele ProtectEU-terrorismeagenda voor de Nederlandse rijksbegroting, inclusief uitvoeringskosten voor nationale autoriteiten, politie en justitie?

Hoe wordt voorzien in toezicht op en evaluatie van de voortgang van deze agenda, en welk mechanisme bestaat er om de Eerste Kamer tussentijds te informeren over de uitvoering van de aangekondigde maatregelen?

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk **23 juni 2026**.

Hoogachtend,

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

¹⁹ COM(2026)101, p. 13.

²⁰ COM(2026)101, p. 14.

²¹ COM(2026)101, p. 15.